

brugsvidenskabens Udvilding i den Tid, de virke ved Skolen; men dertil behøves der jo Hjælp til Undervisning og Materiale og endelig ogsaa Hjælp til, at de fattige Elever kunne faae Undervisning gratis, en Hjælp, der altsaa paa denne Maade indirekte vil komme de paagjældende Skoler og direkte de paagjældende Elever til Gode. Jeg betragter det saaledes, at det er dette Princip, den høitærede Minister vil faa fast gjennem sit Forslag i § 5. Men forøvrigt er det klart, at det vil gaa med dette som med Alt i Verden, at man, forinden man skrider til Gjennemførelse deraf, vil indhente den Erfaring, som er nødvendig, dels til den rigtigste Maade at faae det bragt ud i Livet paa, dels ogsaa med Hensyn til, hvad det vil behøves for at gjennemføre det paagjældende Forslag. Jeg tillader mig, ligesom den første og den sidste ærede Taler at anbefale Lovforslaget til 2den Behandling; og jeg skal, udtale det Haab, at det vil blive henvisst til Udvvalg, saaledes som det vil være naturligt, og saaledes som det er antydet, og at dette Udvvalg saa ogsaa vil tage Hensyn til de Bemærkninger, jeg fremsatte før, og som gif ud paa at paavise, hvor nødvendigt det var, at man virkelig faar dette Lovforslag bragt nogenlunde snart igjennem, naar man vil vente paa denne Maade at kunne i nogenlunde god Tid raade Bod paa Manglerne.

Berg: Den første ærede Taler (Lutein) udtrykte sig, saavidt jeg forstod ham, saaledes, at denne Behandling kunde betragtes som en 2den Behandling af dette Lovforslag. Hvis jeg havde denne Opfattelse, vilde jeg bede om at faae Ordet længere, thi saa skulde jeg efter den afgivne Betænkning i Fjor jo dog have begrundet mine i denne Betænkning fremsatte Forslag. Jeg betragter imidlertid denne Forhandling som en 2den Førstebehandling, og jeg mener derfor ligesom den sidste ærede Taler, at man kan henvise til sine Udtalelser fra 1ste Behandling i Fjor og forbeholde sig videregaaende Udtalelser paa Sagens senere Stadier, hvis man da er saa heldig at komme videre i Aar end i Fjor, og ikke den samme Mand kommer i Veien med en Slæde som i Fjor; derom har jeg jo ingen nærmere Mening. Jeg skal kun gjøre opmærksom paa, at det meget ærede Medlem, der talte først, talte, forekommer det mig, i hele det i Fjor nedsatte Udvvalgs Navn. Dertil har han dog ikke Ret; ^{1/15} af Udvalget var i alt Fald paa forskellige Punkter ikke enig med ham; det var mig. Jeg er overbevist om, at det ærede Medlem havde saa megen Samstemning for sin An-

skuelse, at han godt kan overse dette, men det ærede Medlem vil jo nok undskyldte, at jeg bringer mig selv i Grindring, saa længe Loven endnu ikke er udkommen. Naar Loven er udkommen, høier jeg mig. Jeg haaber, at vi skulle faa denne Sag undersøgt af et Udvvalg, der kan se noget mere, om jeg maa sige, altsidig paa det Spørgsmaal, end det ærede Udvvalg, der behandlede Sagen i Fjor, og hvoraf jeg var Medlem. Jeg skal erindre om, at det ærede Medlem talte om de mangeløse Indrømmelser paa mange Punkter, som den høitærede Indenrigsminister har gjort sit eget Forslag — for videre er det da endnu ikke kommen, der har jo ingen Afstemning fundet Sted om Loven — dem har jeg ikke rigtig kunnet opdage. Jeg ser, at § 1 foreslaar 22 fast ansatte Lærere. Ved Lov af 5te April 1871 normeredes 9 fast ansatte Lærere. I Lovet af de følgende 13 Aar bevilgede man paa Finantsloven 2 fast ansatte Lærere til, og jeg tror endog, at de begge To, i alt Fald den ene, bleve ansatte efter Finantsudvalgets Initiativ; jeg tror, det var dem begge. Den sidst vedtagne Finantslov for 1884—85 er baseret paa et Lærerpersonale af 11 fast ansatte Lærere. Nu ere vi under de 3 Aars Provisorietiden, uden at man veed, om der bliver Lovlig bevilget en eneste Skilling til disse Menneker, lige paa en Gang foreslaar det dobbelte Antal fast ansatte Lærere. Det forekommer mig dog, at det er at tage Munden vel fuld. Jeg mener ikke, at vi behøve at nægte vor Interesse for Landbohøjskolen eller undlade at søge Stolens Undervisning i forskellige Forgreninger fremmet. Men denne Mand for de store Embeder med Pension, som nu er kommen over det høie Folkething under de nuværende provisoriske Tider, fortaar jeg ikke ganske. Det ærede Medlem kan jo have en Undskyldning; thi det ærede Medlem har jo havt en Snees Aar mellem første og anden Gang, han har været her i Thinget. Han er ikke saaledes med i Traditionen. Men mig interesserer ganske vist meget den store Forandring, der er i det høie Thing, navnlig i de sidste 3 Aar. Og det er ikke i en enkelt Retning, at de provisoriske Forhold have hjulpet paa Folkethinget, men det er i flere. Der er Opmuntring til at tage fat paany, hvis det ikke hjælper; det bør de Herrer dog i mange Maader nærmere overveie. Til de 22 vil efter Lovforslaget endvidere komme 2, som ikke ere medtagne her, nemlig Forsøgslederen ved det landøkonomiske Forsøgslaboratorium og Forstanderen for det samme Laboratorium; det bliver i Virkeligheden 24, medens der kun var 11 før, saa det er